

**Disquisitio Critica In Georgii Christophori Neller JCti
Trevirensis De Tribus Episcopis, S. Petri Etiamnum
Viventis In Romana Cathedra Successoribus, Systema
Novum, Uti Et Primatum Pontificium S. ....**

Berg, Hyacinth

Coloniæ Agrippinæ, 1772

Epilogus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61433](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-61433)

E P I L O G U S.

Criten egi Systematis vere NOVI, quod PETRO etiamnum vi-
venti tres ordine Successores in Romana Cathedra subjungit: Cri-
ten Theseos vere INSOLENTIS, quæ in jus traxit Primatum
Pontificium S. CLEMENTIS I. si non plane sententiam adversus
illum tulisse visa sit. Severitatem, fateor, adhibui, sed eam; quam
Criticæ exigebant leges: quam cernebam ab ipsomet adprobari illo,
quem VIR CLARISSIMUS adprime novit frequenti adeo commenda-
tione dignatus, fortassis & p.æ proximo quovis diligit, ac diligere
debet. Authorem intelligo Anonymum Principiorum Juris Ecclesia-
stici, qui cap. XI. de Authoritate Patrum §. XVI. pag. 111. consul re
me jubebat, an liber, quo uterer, sit genuinum Patris opus, consulere
totum libri caput cum connexis, priusquam respondeam, aut proponam;
secernere ἐγγραφα, sive argumentum libri præcipuum a παρεγγραφα, sive
concomitantibus &c. Atque hac mihi severitate eo magis utendum cen-
sui, quo minus, si ipse adhibuisset VIR CLARISSIMUS, ad Systema
illud, vel Thesin calatum adjicere suum, animumque potuisset. Mo-
deratione tamen illam a me conditam facile quivis perspiciet, nisi
si in eo nonnullis excessisse videbor, quod sale interdum perfricuerim
VIRUM CLARISSIMUM. Sed velim hos meininissem, ipsum fuisse pri-
mum, qui offam intriverit, & ex sale adversus HENSCHENIUM,
& PAPEBROCHIUM insperfo, delicato hujus saeculi gustui parum
accommodatam obtulerit; neque alium, quam ipsummet hunc salem,
vel huic similem, quoniam facilius ferebat illum Disquisitio critica,
non eam ob causam futura insipida, rependendum putarim. Restat,
ut quis mihi ista scribenti finis fuerit, Lector Benevolus intelligat.
Præter eum, qui Scriptori cuiilibet esse debet, ut adpareat veritas;
præterque aliun, qui est Catholici hominis, ut labor qualis unque suus
ad majorem Dei gloriam, & communem Ecclesiæ utilitatem cedat;
præterque tertium, qui speciatim Ordinis mei Viros, atque etiam
Academicos UBIORUM Doctores decet, ut imminutum PRÆTER
FAS OMNE Romanæ Sedis splendorem, ac dignitatem Capitis in
CLE-

CLEMENTE I., ne fortassis & nutet illa in CLEMENTE XIV., pro virili sua tueantur, atque restituant; præter hos, inquam, tres fines hic quoque accessit quartus, ut præjudicium, quo multos laborare scio, qui ex VIRI CLARISSIMI disciplina prodierunt, & laborabunt fortassis adhuc, qui sub ea sunt constituti, tanquam si nihil, nisi limatum, perfectumque ex ejus calamo prodire possit, eximerem; videbentque ii, non esse hunc Virum, quorsum *τι εύτος ἐφα*, solenne illud Pythagoricæ scholæ placitum accommodari debeat. Evidem jam istud solum, ac ne omne quidem, quod in HISTORICO de S. CLEMENTE continetur, ad crisi meam revocavi, ac quam sane non vera omnia sint, imo nec verosimilia, quæ IPSE DIXIT, ad evidentiā, ut puto, confeci. Quid fieret, si cætera quoque ad Romanam Sedem, vel ejus Sedis pertinentia Pontifices, quæ in tot spissis Dissertationibus per annos viginti quatuor, & amplius authore ipso vulgaris prostant, crisi mea, & severa æque, percurrenti vel animus esset, vel otium? Dubitare vix possum, quin plurimum copiosa, ac redundans voluminum ea futura esset materies. Sed forte non exurgere hunc mihi animum, nec si exurgeret, otium adesse patietur VIRI CLARISSIMI in Vindiciis contra me ordinandis festinatio, & ubertas. Tinniunt jam aures meæ, atque illud præfagiunt: *Parturiunt montes &c.* ac quæ similia sunt, magisque ad despectum inservientia: aut an fallunt illæ me, satisque causæ suæ novitate, quæ non possit non plures hac ætate, in qua tanta est novaturiendi libido, nancisci patronos, ipsoque authoritatis pondere, quo apud eruditos tam Catholicos, quam Protestantes præpollet, quia necesse sit calamum acuere adversus *Theologum Colonensem*, defensum se VIR CLARISSIMUS, meque obfutum arbitrabitur? Non curo, quid arbitretur, quidve facturus sit. Unum moneo, si forte contra me proditus est, quod & monebat ELEGANTISSIMUS ille Canonicus ADEODATUS ENS in *Pythagora Novo excusso* pag. 297. moneo, inquam, ut *totum suum Systema* (addo & Thesin, & cum rationibus tam *Systematis*, quam *Theseos*) defendendum esse cogitet, causamque non in folius vulgi, sed orbis literati, & S. Romanæ Ecclesie oculis sibi esse dicendam. Alterum non oblivisci fas erit, ut, quamvis ætate sim minor ipso, hujusque folius, ac virium præsentium habita ratione, fortassis vita longior sit expectanda; quoniam tamen incertæ sunt hominum sortes, aliterque placere potest

test supremo vitæ ac necis arbitro; non judicet confutationem, siquam utiliter se facturum credat, in illud esse differendam tempus, quo de morte mea nuncium acceperit. Turpe est mortuorum insultare cineribus, nec quietem ossibus indulgere; quod tamen se non vereri ostendit CLARISSIMUS, cum mortuos REUTERUM, atque HARTZHEMIUM in Thesibus suis exagitare non desinit: imo præmortuis pridem ante HENSCHENIO, & PAPEBROCHIO (sed hic sibi cavendum habet, quoniam in Successoribus etiamnum suis superstites vivunt, sicut de PETRO in Synodo EPHESINA, qui hic mihi locus opportune occurrit, PHILIPPUS dixerat Presbyter, esse SÆCULIS OMNIBUS NOTUM, *B. Petrum in Successoribus suis vivere, ac judicium exercere*) bellum incentandum putavit, felicius cum umbbris se digladiaturum ratus, quam si vivos, proprioque robore se tueri valentes aggredetur. Permittam tamen, nec indignabor, si ita e re sua existimaverit, ut prius TREVIRO VINDICI etiamnum viventi, quem postea in codem argumento secutus est ADEODATUS, quam mihi multo his serius venienti, mucronem suum opponat. Nam illud notum habeo, quamvis JCTus non sim; *qui prior est tempore, is jure potior.* Otium quoque interea temporis esse poterit, non solum quæ prælo datæ sunt, VIRI CLARISSIMI Dissertationes, sed etiam ANECDOTÆ quædam pervolvendi, quamque defensioni meæ, novoque bello materiam parare possint, diligenter notandi.

I. O. H. D.

Errata.

Pag. 6. lin. 4. comprehensura	:	comprehensuro
Pag. 24. lin. 29. illi	-	- illa
Pag. 52. lin. 13. vocis	-	- voces
Pag. 53. lin. 16. facti	-	- fcedi
Ibid. lin. 34. visum	-	- vivum
Pag. 55. lin. 11. addito	-	- adito
Pag. 64. lin. 1. trahet	-	- trahat
Pag. 71. lin. 8. ἐκκλησιασικος	:	ἐκκλησιασικος

Corrigenda.

M